

Tarih: 17.04.2022
Sayı: PD-2022-02

Konu: 7394 Sayılı Kanun İle Vergisel Konularda Yapılan Değişiklikler.

7394 Sayılı “Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ” 15/04/2022 Tarih ve 31810 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Yapılan değişiklikler vergi kanunları itibariyle aşağıda özetlenmiştir.

1.KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

1.1.Bazı Kurumlar İçin Kurumlar Vergisi Oranı

Kanunun 25. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32. Maddesinde değişiklik yapılmıştır.

Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları, sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketleri için kurumlar vergisi oranı %25'e çıkartılmıştır.

Kanununun 26. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 13'üncü maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik yapıldı. Yapılan değişiklik ile, Bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler, elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ve emeklilik şirketlerinin 2022 yılı vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için kurumlar vergisi %25 oranında uygulanacak. Uygulanması 01/07/2022 tarihinden itibaren verilmesi gereken beyannamelerden başlamak ve 1/1/2022 tarihinden itibaren başlayan vergilendirme dönemine ait kurum kazançları için uygulanacaktır.

1.2.Kanunen Kabul Edilmeyen Reklâm Giderleri

Kanununun 24. Maddesi ile, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına yeni bir bent eklenmiştir. Eklenen bent İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun kapsamında hakkında reklam yasağı uygulananlara verilen reklamlara ilişkin giderlerin ticari kazancın ve kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması öngörülmüştür.

1.3.Yatırım Fon ve Ortaklıkları Kazançlarına İlişkin İstisnalar

Tam mükellefiyete tabi yatırım fonu katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ile söz konusu fonların katılma paylarından, dönem sonu değerlemesine tabi olanların değerlemeden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesna tutulmuştur. Altyapı gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kazançlarına ilişkin kurumlar vergisi istisnası kaldırılmıştır.

1.4. Sermaye Tamamlama Fonu

Kanunun 23. Maddesi ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6'ncı maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Bu fıkra ile, Sermaye tamamlama fonunun, belirli sınırlamalar çerçevesinde kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaması hükme bağlanmıştır.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre, son yıllık bilançolarında sermaye ile kanuni yedek akçeler toplamının üçte ikisinin zarar sebebiyle karşılıksız kaldığı anlaşılan şirketlerin kendiliğinden sona ermiş sayılmaması için, genel kurulca sermayenin üçte biri ile yetinme veya sermayenin tamamlanmasına karar verilmektedir. Bu amaçla ortaklar tarafından sermaye tamamlama fonu olarak aktarılan tutarlar söz konusu Kanun çerçevesinde sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde kabul edilmemekte ve karşılıksız bir ödeme niteliğini haiz olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yapılan bu ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak da nitelendirilmemektedir.

Eklenen yeni fıkra ile Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde ortaklarca şirketlere bu kapsamda aktarılan tutarların kurum kazancının tespitinde dikkate alınmayacaktır.

2.GELİR VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kanunun 1. Maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 41'inci maddesinin birinci fıkrasına 11. Bent eklendi. Eklenen 11. bent ile 5651 sayılı Kanununun ek 4 üncü maddesi uyarınca hakkında "Reklam yasağı kararı verilmiş olmasına rağmen, reklam yasağı getirilenlere reklam vermeye devam eden gelir vergisi mükelleflerinin bu harcamalarının vergi matrahının hesaplanmasında gider olarak kabul edilmeyecektir."

2.1.Bazı Serbest Meslek Erbabı Gelirlerinin Vergilemesi

Kanunun 2. Maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 66. Maddesine 2. Fıkra eklendi. Eklenen 2. Fıkra ile, Serbest meslek mükellefiyeti bulunan ve ayrı bir muayenehanesi bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten doktorlar ile topta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişilerin gelirlerinin serbest meslek erbabı olarak vergilendirilmesi hükme bağlanmıştır.

3.KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Kanunun 10'uncu Maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13'üncü maddesinde 01.05.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklik ile,

"3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13. Maddesinin (f) bende kapsamında savunma sanayine yönelik yapılan teslimlerde uygulanan KDV istisnası kapsamına "İçişleri Bakanlığı" da dahil edilerek, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yapılan teslimler bu kapsamdan çıkarılmıştır.

3.1.Yabancılara İstisna Kapsamında Konut ve İşyeri Tesliminde Elde Tutma Süresi

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13. maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi uyarınca istisna kapsamında teslim alınan konut veya iş yerinin bir yıl içerisinde elden çıkarılması halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, 6183 sayılı Kanunun 48. maddesine göre hesaplanan tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi şart olup yapılan düzenleme ile mevcut Kanunda yer alan bir yıllık süre üç yıla çıkarılmıştır.”

3.2.İmalat Sanayiine Yönelik Yatırımlara İlişkin KDV Düzenlemesi

Kanunun 11. Maddesi ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 37. Maddesi 01.05.2022 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yeniden düzenlenmiştir. Düzenleme ile imalat sanayiine yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifalarına uygulanan Katma Değer Vergisi istisna uygulanmasına ilişkin süre 31/12/2025 tarihine kadar uzatılarak “turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükellefler” bu istisna kapsamına alınmıştır.

3.3.Ar-Ge Faaliyeti Sonucu Geliştirilen Elektrikli Motorlu Taşıtların İmal Edenlere Verilen Mühendislik Hizmetlerinde KDV İstisnası

Kanunun 12. Maddesi ile 3065 sayılı Kanuna Geçici 42. Madde eklenmiştir. Eklenen geçici madde ile, 6745 sayılı Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıtlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Eklenen Geçici Madde 42- 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 80 inci maddesi kapsamında teşviklerden yararlanmasına karar verilen ve bu kapsamda sera etkisi yaratan egzoz gazı salımını tamamen ortadan kaldıracak teknolojilerin geliştirilmesi için münhasıran Türkiye’de gerçekleştirdikleri Ar-Ge faaliyetleri sonucunda geliştirdikleri elektrik motorlu taşıtlarını Türkiye’de imal eden mükelleflere bu araçların geliştirilmesine yönelik verilen ve yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetleri 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, zamanında alınmayan vergi alıcıdan, vergi ziyayı cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Zamanında alınmayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bu kapsamda yapılan hizmetler nedeniyle yüklenen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergiden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen vergiler, bu Kanunun 32 nci maddesi hükmü uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine iade edilir. Hazine ve Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

4.VERGİ USUL KANUNUNDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

4.1.Kaçakçılık Suçları ve Cezaları

Kanunun 4. Maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359. Maddesinde değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklik ile,

213 sayılı Kanunun 371 inci maddesinde etkin pişmanlık müessesesine yer verilmiş olup, 359 uncu maddede, 371 inci maddedeki pişmanlık şartlarına uygun olarak durumu ilgili makamlara bildirenler hakkında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı açıkça düzenlenmiştir. Bununla birlikte, etkin pişmanlığın, suç soruşturmasına başlanmadan önceki dönem için kabul edilmesi nedeniyle soruşturma ve kovuşturma evresinde fail tarafından bu yola başvurulamamaktadır.

Maddede yapılan düzenlemelerle, maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığıın tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammının; soruşturma evresinde ödenmesi halinde verilecek ceza yarı oranında, kovuşturma evresinde hüküm verilinceye kadar ödenmesi halinde ise verilecek ceza üçte bir oranında indirilecektir.

Tarh edilen vergi ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezanın bulunmadığı durumlarda verilecek ceza yarı oranında indirilecektir.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Bu maddede düzenlenen suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanunu'nun 43'üncü maddesi uygulanır.

Ayrıca Vergi kaçakçılığındaki hapis cezalarının üst sınırları arttırılarak 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinin (a) fıkrasında yazan suçları işleyenlere uygulanan hapis cezasının üst sınırı üç yıldan beş yıla, (b), (c) ve (ç) fıkralarında yer alan suçları işleyenlere uygulanan hapis cezasının üst sınırı beş yıldan sekiz yıla çıkarıldı.

Kanunun 5.maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 367. Maddesine yeni bir fıkra eklenmiştir. Yeni fıkra ile, 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinde yazılı suçlara ilişkin yürütülmekte olan soruşturma veya kovuşturmalarda mütalaa konu fiilin, başka bir kişi tarafından veya başka bir kişiyle birlikte gerçekleştirildiğinin ortaya çıkması durumunda, bu kişi bakımından kamu davası açılması için rapor düzenlenmesi ve mütalaa verilmesi şartı aranmayacaktır.

Kanunun 6. maddesi ile 213 sayılı kanuna Geçici 34. madde eklenmiştir. Eklenen yeni madde ile bu kanunda 213 sayılı kanunun 359 uncu maddesinde yapılan ve yukarıda yer alan düzenlemelerin, yargı mercileri önünde veya infaz aşamasında olan dosyalar bakımından uygulanabilmesine yönelik geçiş hükümleri belirlenmiştir.

Buna göre, Haklarında hüküm verilmiş olup da dosyası infaz aşamasında olanlar, 359 uncu maddede yazılı fiillerle verginin ziyaa uğratıldığının tespit edilmesine bağlı olarak tarh edilen verginin, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı ile kesilen cezaların yarısı ve buna isabet eden gecikme zammını, bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde Hazineye ödedikleri takdirde 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla soruşturma evresi için yapılan etkin pişmanlık düzenlemesinden faydalanabilir. Bu fıkra da belirtilen ceza indiriminden faydalanabilmek için vergi mahkemesinde dava açılmaması, açılmışsa feragat edilmesi, kanun yollarına başvurulmaması veya başvurulmuşsa vazgeçilmesi şarttır.

Birinci fıkra hükümleri bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde soruşturma ve kovuşturma evresinde bulunan dosyalar hakkında da uygulanır. Bu takdirde, ödemenin hüküm verilinceye kadar yapılması şarttır.

Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yayımı tarihinde 359 uncu madde kapsamına giren suçlardan dolayı temyiz veya istinaf kanun yolu incelemesinde bulunan dosyalardan, 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemeler nedeniyle lehe değerlendirme yapılması gereken dosyalar hakkında bozma kararı verilir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığında bulunan dosyalar gelişlerindeki usule uygun olarak ilk derece mahkemelerine gönderilir. 359 uncu maddede bu maddeyi ihdas eden Kanunla yapılan düzenlemelerde yer alan zincirleme suça ilişkin koşulların belirlenmesi, duruşma açılmak suretiyle yapılır.

4.2.Hazine ve Maliye Bakanlığına e-Dönüşüm Yetkileri

Kanunun 3. Maddesi ile 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 4. Maddesinde değişiklikler yapıldı. Yapılan değişiklikler ile, “Vergi dairelerince yapılan işlemlerde elektronik imza, mühür veya onay kullandırma, vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin bu daireler adına Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanmasına izin verilmiştir.”

5. DİĞER KANUNLARDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Seyahat acentalarının Türk Seyahat Acentaları Birliğine ödediği yıllık aidat tutarının azaltılabilmesi için Cumhurbaşkanına yetki verilmesi,

Muhtar ödeneklerinin net asgari ücret tutarından az olması halinde aradaki farkın ayrıca muhtarlara ödenmesi,

Bazı yükseköğretim kurumlarına kadro ihdas edilmesi, ödeme kolaylığı sağlanması ve kentsel dönüşüme pay aktarılması,

2/B taşınmazları ve Hazineye ait tarım arazilerinin satışına ilişkin başvuru ve ödeme süresinin uzatılması,

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketi ve Tarım Kredi Kooperatifleri Tarafından Kullanılan Toplu Köy İkazatı/Grup Kredilerinden Doğan Kefaletin Sona Erdirilmesi Hakkında Kanun kapsamında kredi borcu bulunan tarımsal üreticilerin aciz vesikasına bağlanan borçlarına uygulanacak faizin esasları düzenlenmiştir.